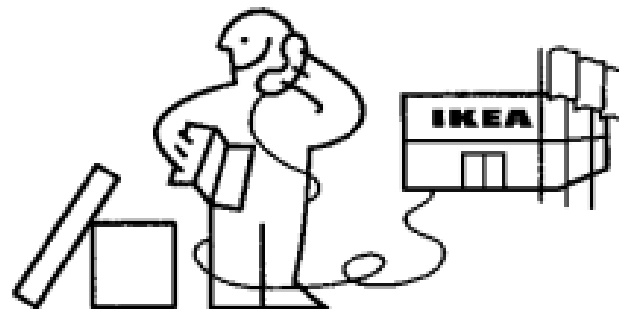
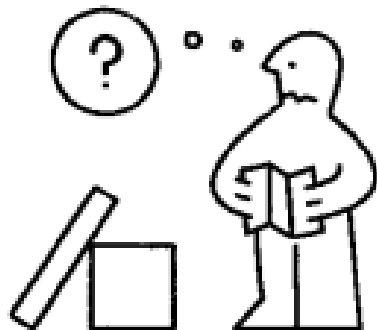
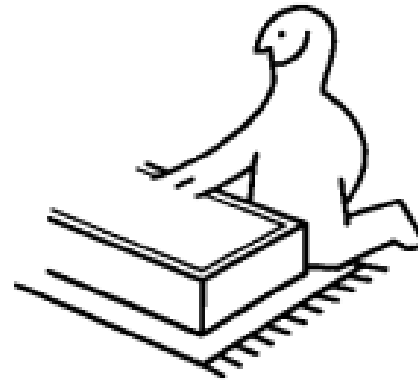
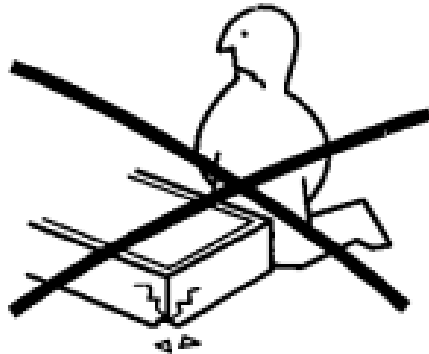
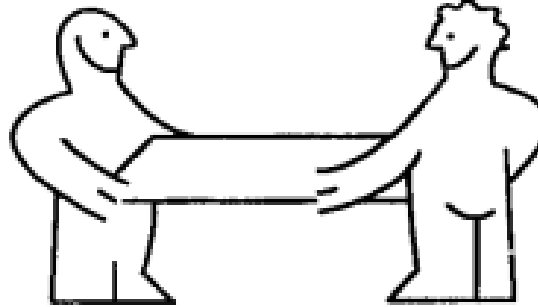
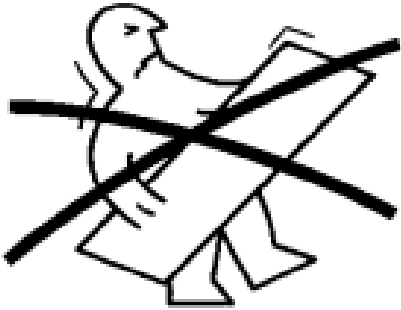

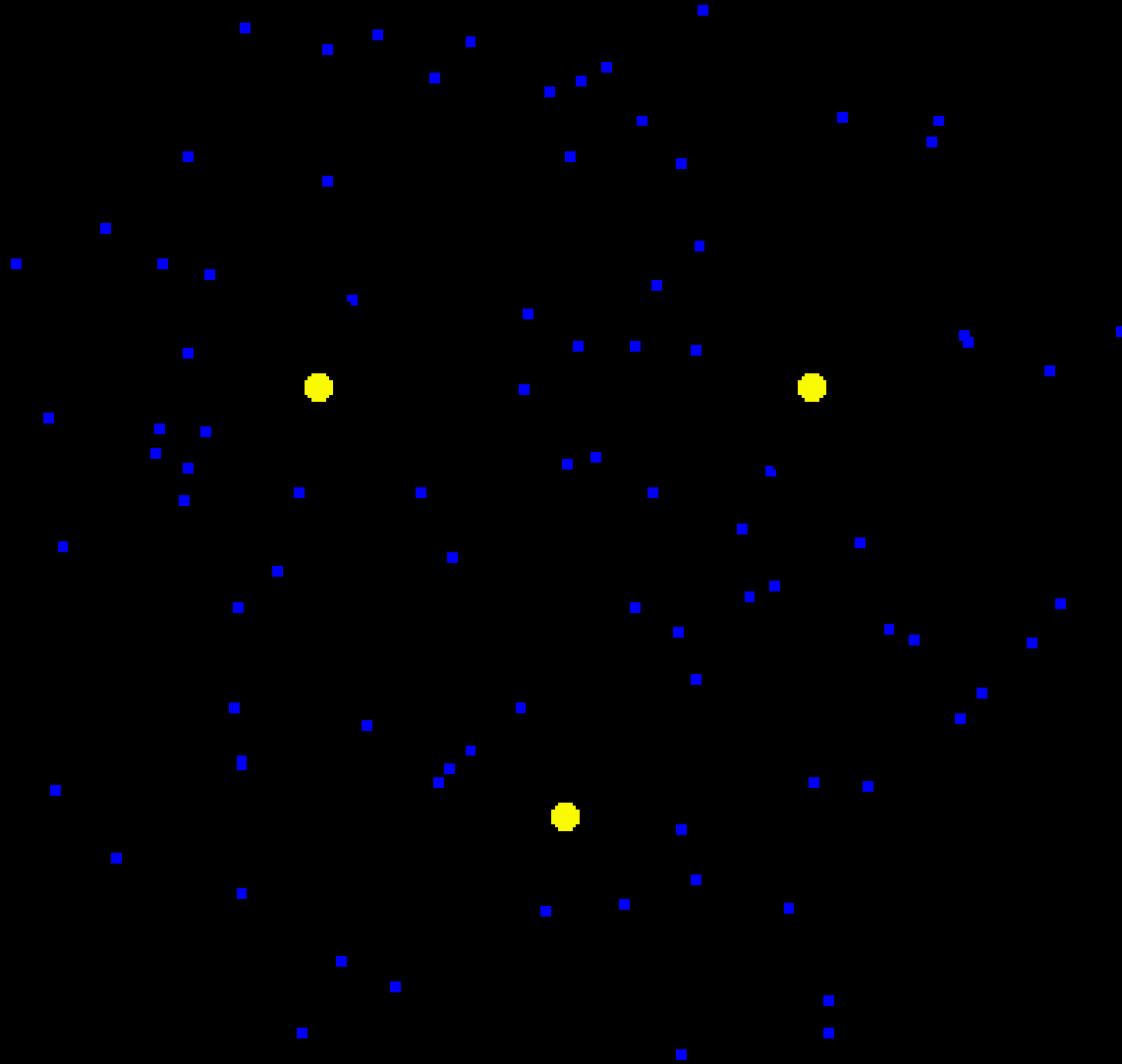
SEEING
IS
BELIEVING

VIZUÁLNE
VNÍMANIE

LEPŠIE JE RAZ VIDIETĚ AKO 100-KRÁT POČUŤ

ALE AKO VLASTNE VIDÍME?

VIZUÁLNY SYSTÉM

VEĽMI VÝKONNÝ

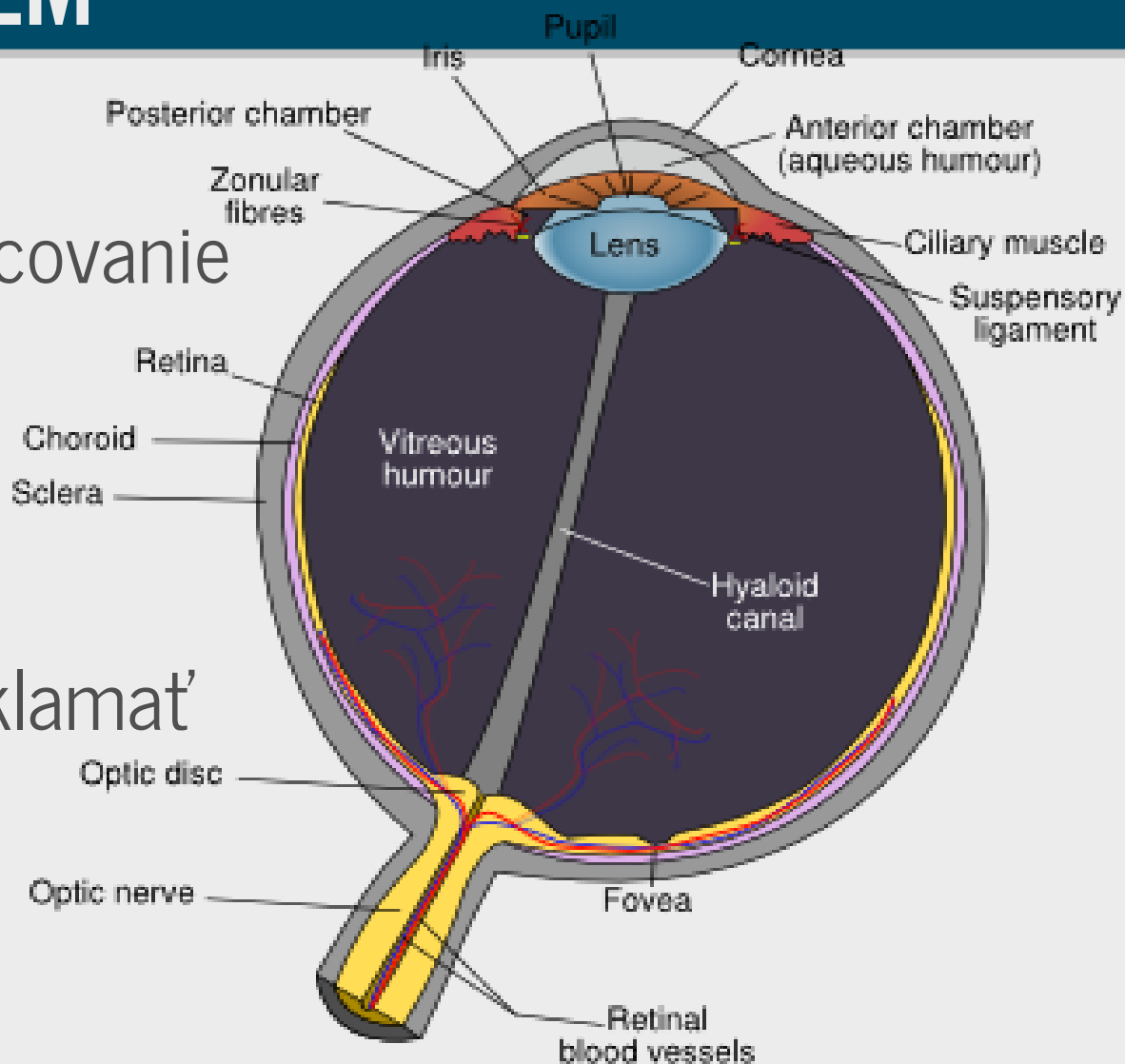
Paralelné spracovanie

Prispôsobivý

ALE OBMEDZENÝ

Dá sa ľahko oklamať

Je nepresný

DÔLEŽITÉ ZLOŽKY VIZUÁLNEHO SYSTÉMU

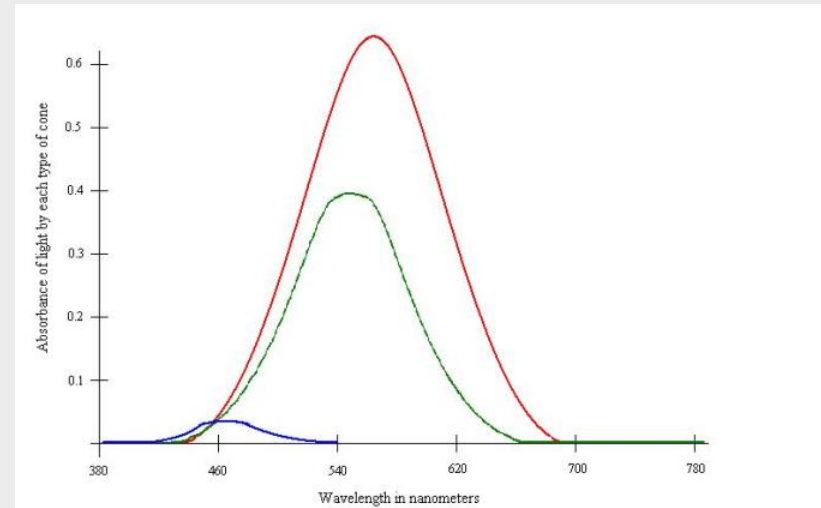
OKO

Žltá škvrna - centrum zraku

Sakadické pohyby

Tyčinky (svetlo / tma)

Čapíky (RGB)

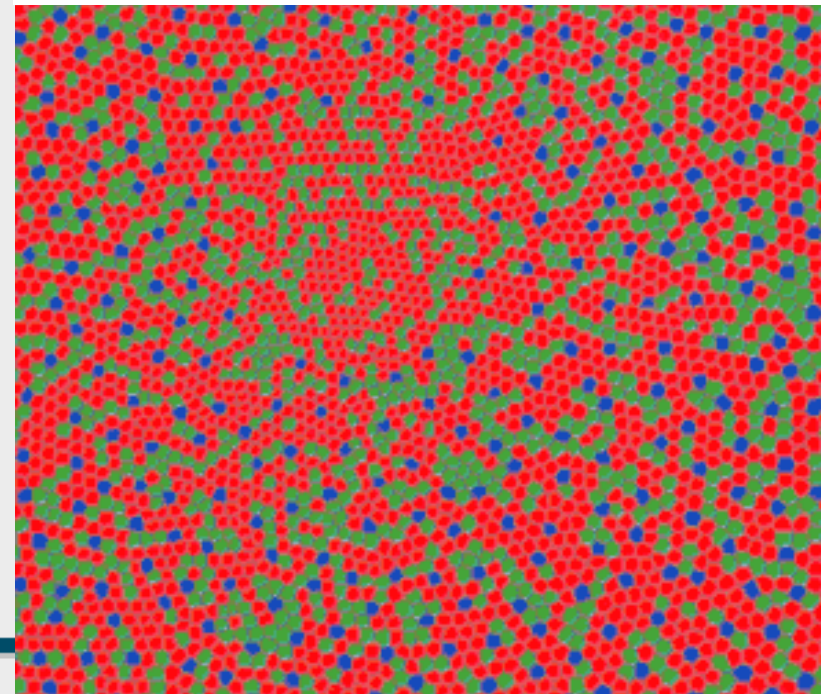

MOZOG

Navzájom prepojené neuróny

Synchronizované spúšťanie

Vzájomná inhibícia

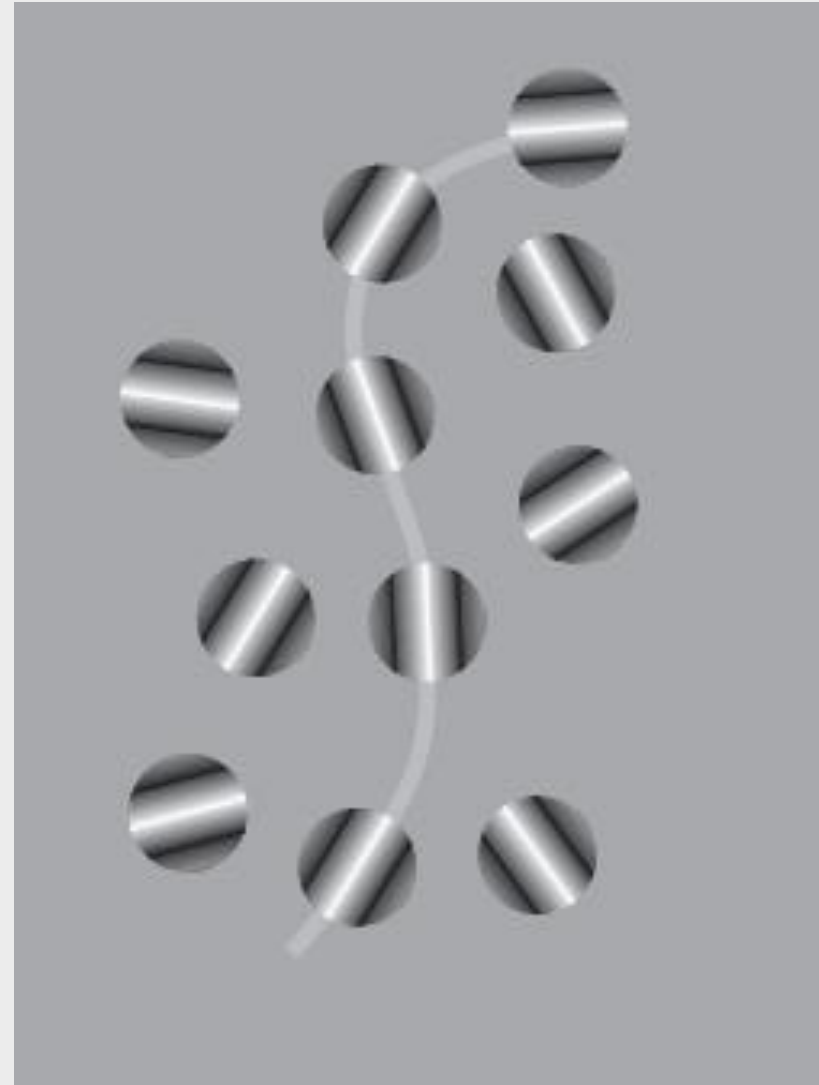
ČO SA DEJE V MOZGU

NEURÓNY
KOMUNIKUJÚ NAVZÁJOM

ZÁROVEŇ SA
NAVZÁJOM RUŠIA

DOPOČÍTAVAJÚ
INFORMÁCIU

CIEĽ: DETEKCIA HRÁN

ZÁKLADNÉ ZLOŽKY VIZUÁLNEHO SIGNÁLU

PRÍZNAKY

Vnímanie zrakom

Rýchle a jednoduché

Ale obmedzené

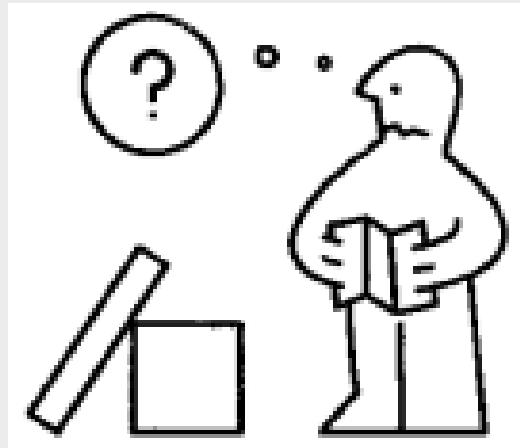
SYMBOLY

Vnímanie mozgom

Kultúrne asociácie

Potreba učenia

Neobmedzené

VIZUÁLNE VNÍMANIE: ETAPA 1

ELEMENTY TVARU, FARBY, POZÍCIE, POHYBU...

SPRACOVÁVAME PARALELNE

Celé zorné pole naraz

ČASOVO OBMEDZENÁ DOBA

Vizuálny buffer má 100-200ms

Volá sa ak ikonická pamäť

Čo nestihneme spracovať, to zmizne - je premazané novou informáciou z oka.

VIZUÁLNE VNÍMANIE: ETAPA 2

SPRACOVANIE PRIJATÉHO SIGNÁLU

DETEKCIA VZOROV

PREPISOVANIE Z VIZUÁLNEHO BUFFERA
DO VIZUÁLNEJ PAMÄTE

Vizuálna pamäť má dlhšiu trvácnosť

PRÍZNAKY SA MENIA NA VZORY

Napr. Zo zarovnanej sady bodiek sa stáva línia

PREATENTÍVNE SPRACOVANIE

PRI PRECHODE Z ETAPY 1 DO ETAPY 2

NIEKTORÉ PRÍZNAKY A VZORY DOKÁŽEME
ROZPOZNAŤ TAKMER OKAMŽITE

Čiže nás to nestojí žiadnu pozornosť

Človek to uvidí bez ohľadu na rozptýlenie pozornosti

Toto budeme využívať pri vizuálnej komunikácii na
upriamenie pozornosti na niečo.

KTORÉ PRÍZNAKY TO SÚ?

PREATENTÍVNE SPRACOVANIE, PRÍKLAD 1:

SPOČÍTAJTE TROJKY

85689726984689762689764358922659865986554897689269898
02462996874026557627986789045679232769285460986772098
90834579802790759047098279085790847729087590827908754
98709856749068975786259845690243790472190790709811450
85689726984689762689764458922659865986554897689269898

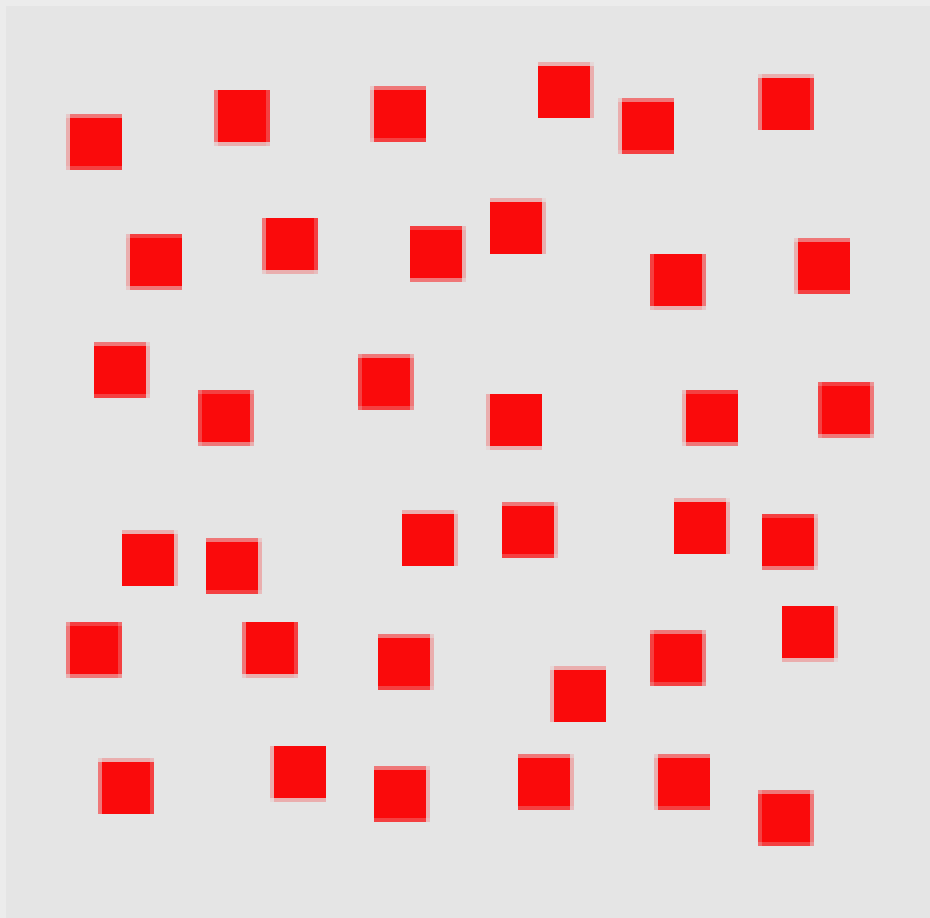
PREATENTÍVNE SPRACOVANIE, PRÍKLAD 1:

SPOČÍTAJTE TROJKY TERAZ:

85689726984689762689764358922659865986554897689269898
02462996874026557627986789045679232769285460986772098
90834579802790759047098279085790847729087590827908754
98709856749068975786259845690243790472190790709811450
85689726984689762689764458922659865986554897689269898

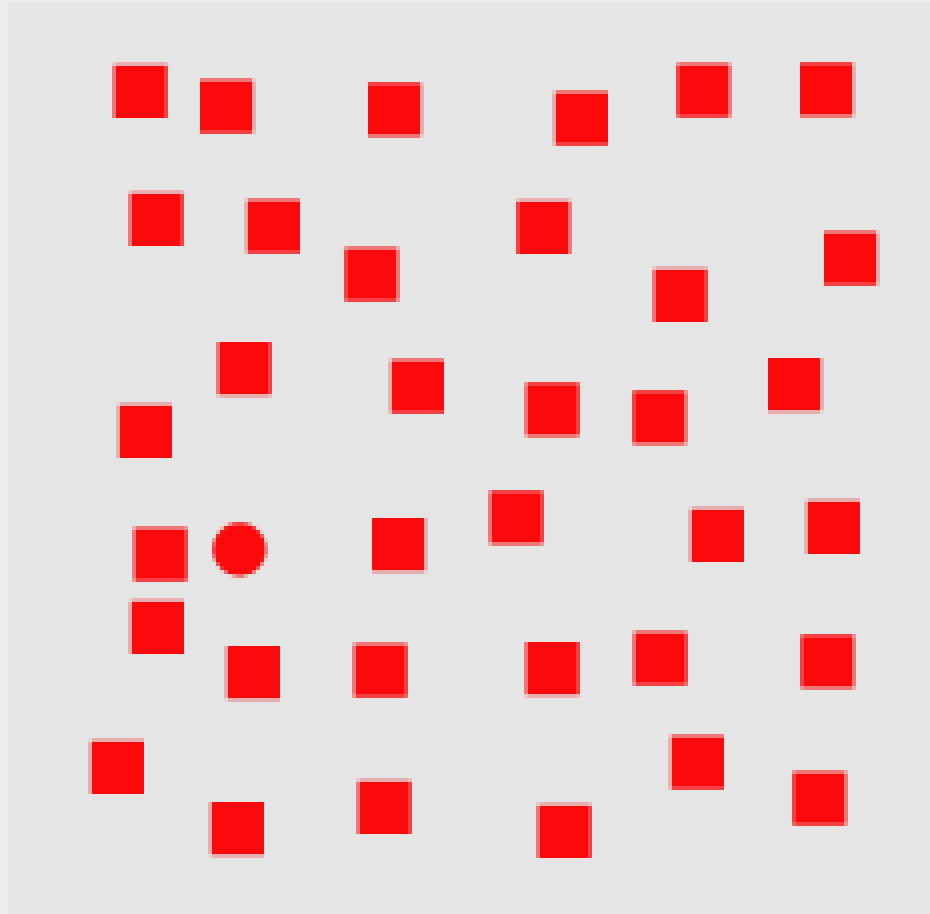
PREATENTÍVNE SPRACOVANIE, PRÍKLAD 2:

NÁJDITE KOLIESKO

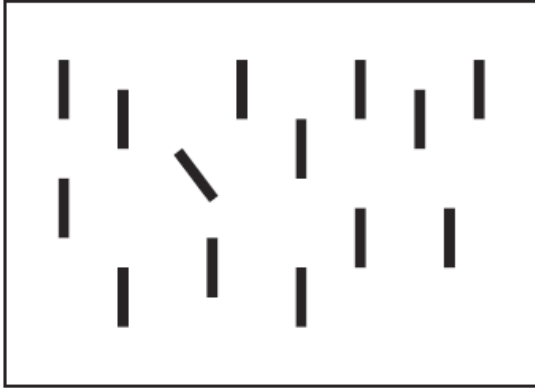
PREATENTÍVNE SPRACOVANIE, PRÍKLAD 2:

NÁJDITE KOLIESKO TERAZ:

NIEKTORÉ PREATENTÍVNE PRÍZNAKY

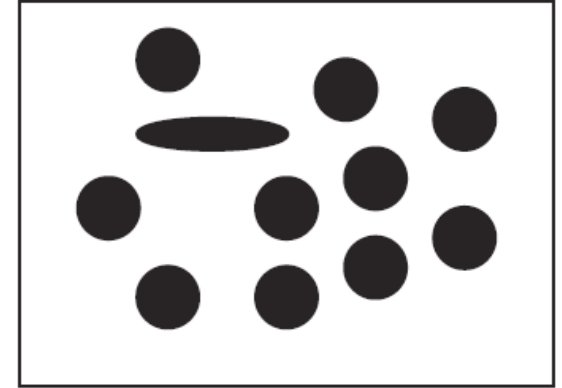
Orientation

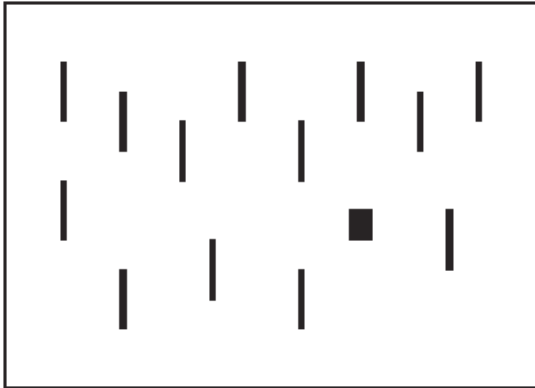
Curved/straight

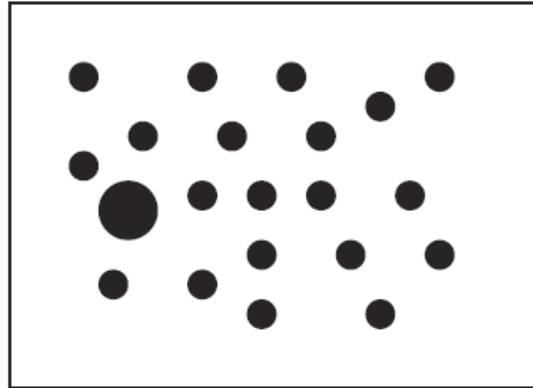
Shape

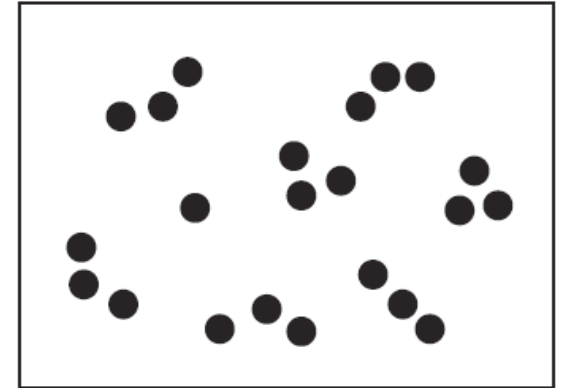
Shape

Size

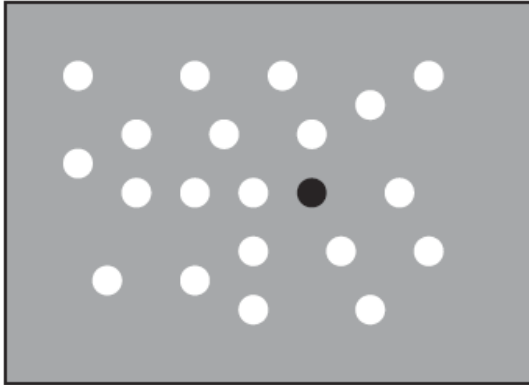

Number

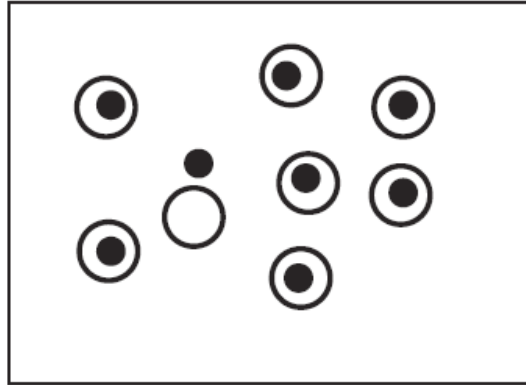

NIEKTORÉ PREATENTÍVNE PRÍZNAKY

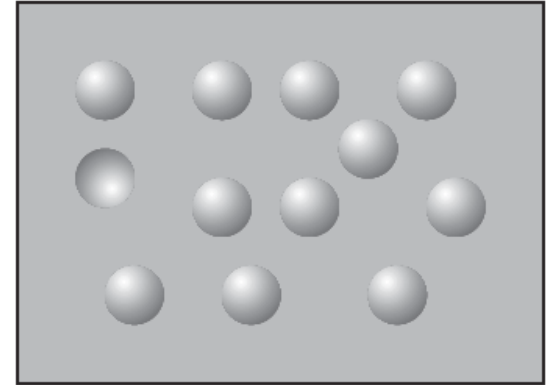
Gray/value

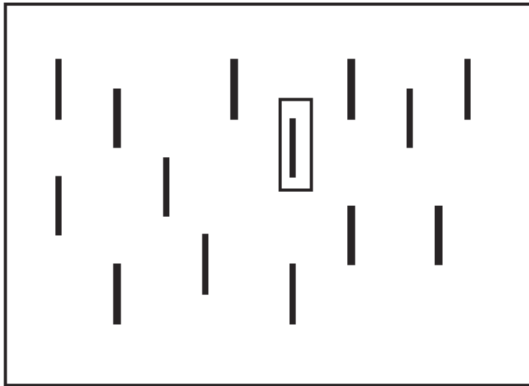
Enclosure

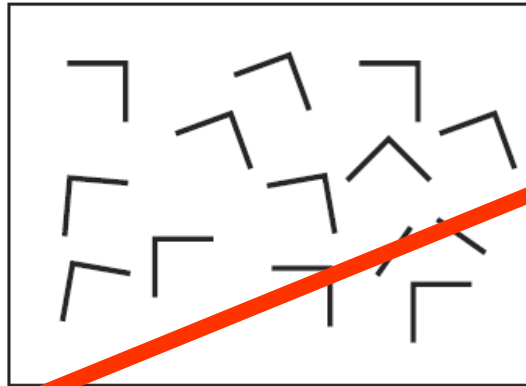
Convexity/concavity

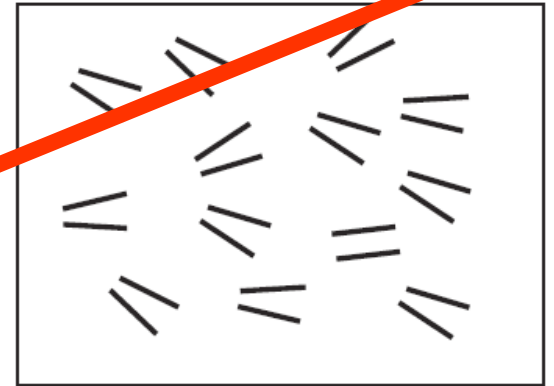
Addition

Juncture

Parallelism

VYTVÁRANIE VZOROV A SYMBOLOV

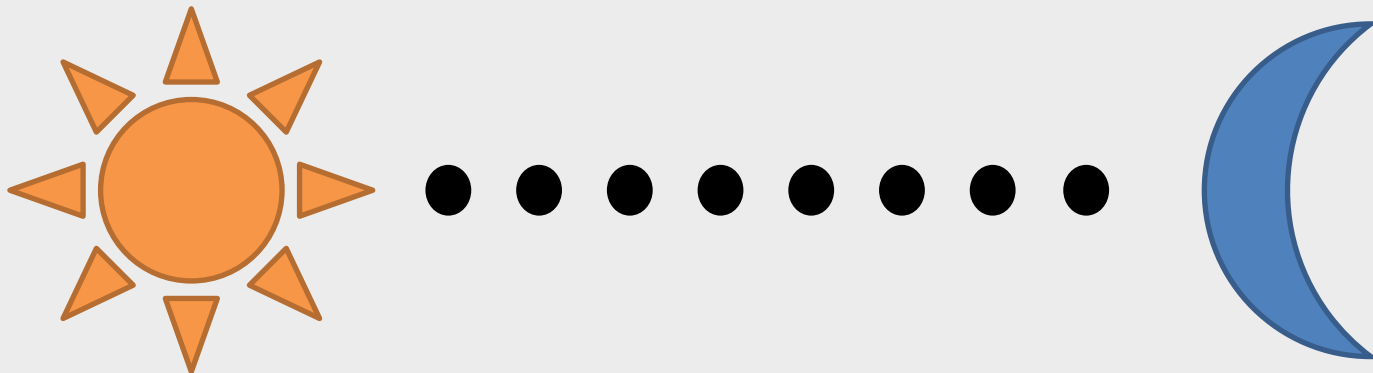
MOZOG SPÁJA PRÍZNAKY DO VZOROV

Línia bodiek (príznamy) sa mení na čiaru (vzor)

VO VZOROCH DETEKUJE SYMBOLY A VÝZNAMY

Čiara spája veci, ktoré k sebe patria (symbol)

Takže tieto veci k sebe patria (význam)

AKO DETEGUJEME VZORY?

VÝSLEDOK MUSÍ PRÍSŤ
RÝCHLO, PRETO SA
ZAČÍNA S NÍZKOU
UROVŇOU DETAILOV

MOZOG SI RADŠEJ
DOMYSLÍ ZLE,
AKO BY MAĽ
PRACOVAŤ
DLHŠIE

AKO DETEGUJEME VZORY?

TO SA EŠTE PORIADNE NEVIE
(ako ostatne veľa iného o mozgu)

GESTALT PRAVIDLÁ

Popisujú (nevysvetľujú) vizuálne vnímanie

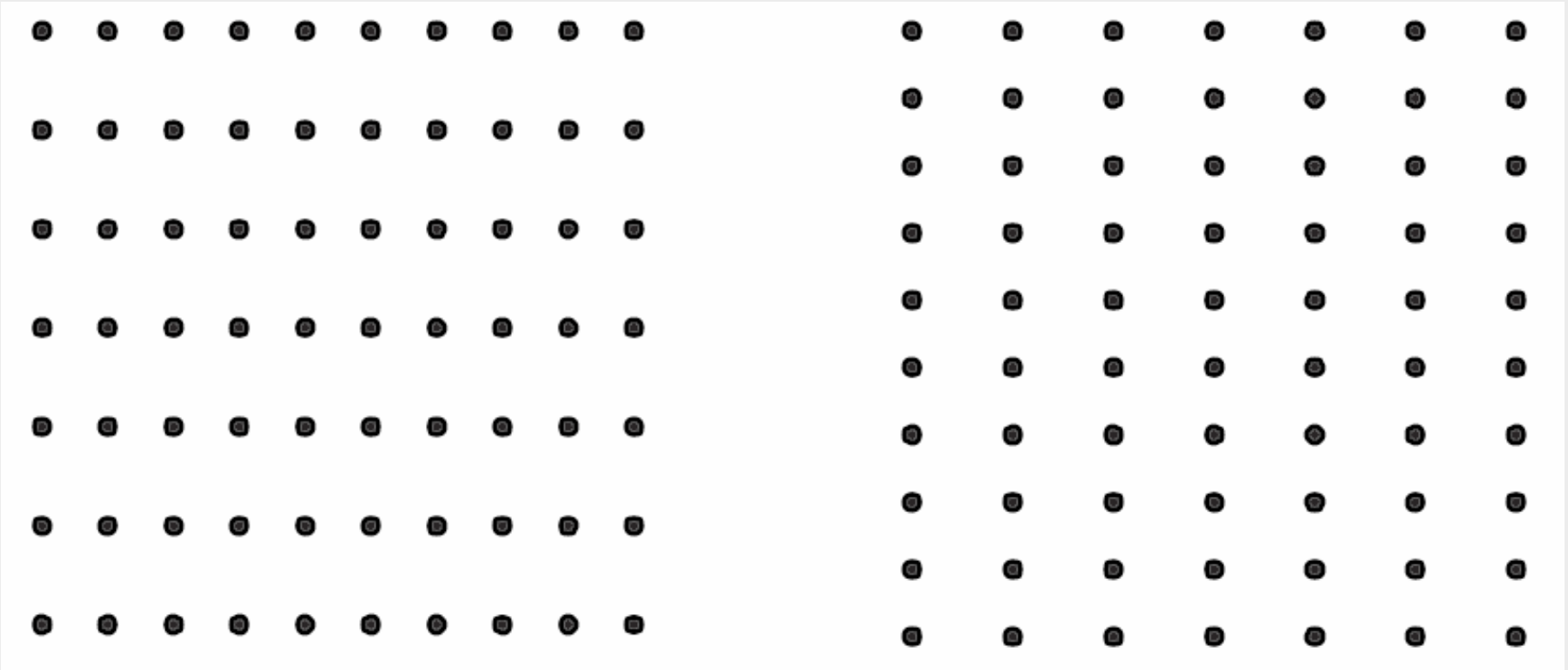
Mozog pracuje paralelne

Jednotlivé časti intenzívne komunikujú navzájom

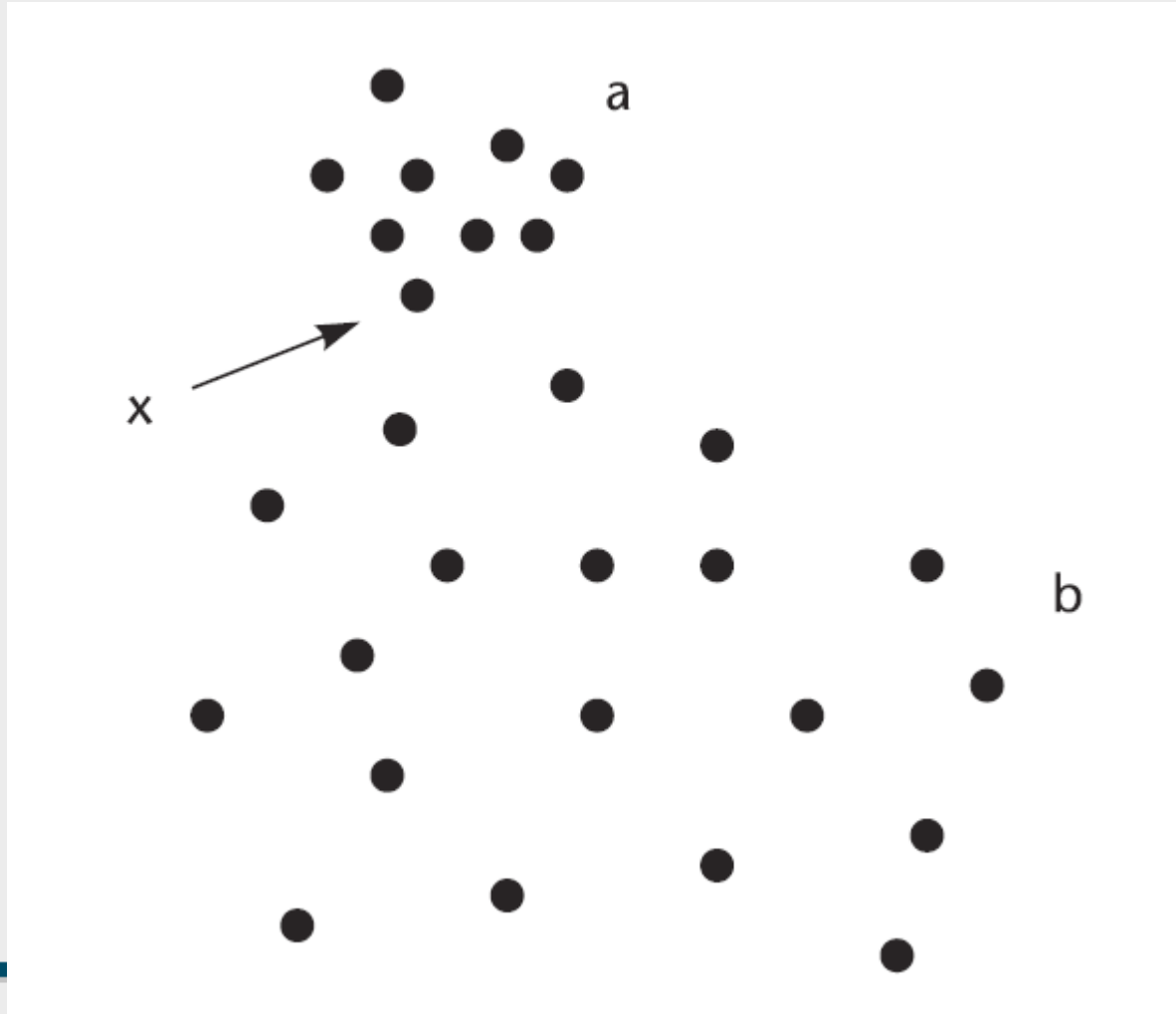
GESTALT PRAVIDLÁ: VZDIALENOSTI

Formovanie vzorov na základe vzdialeností

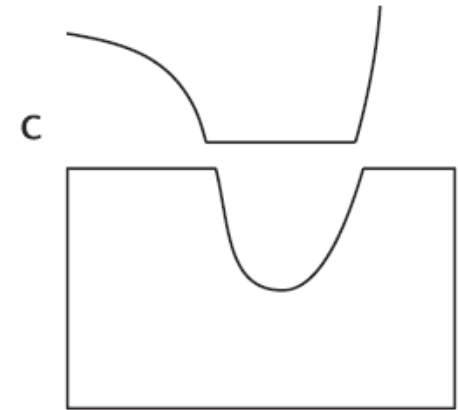
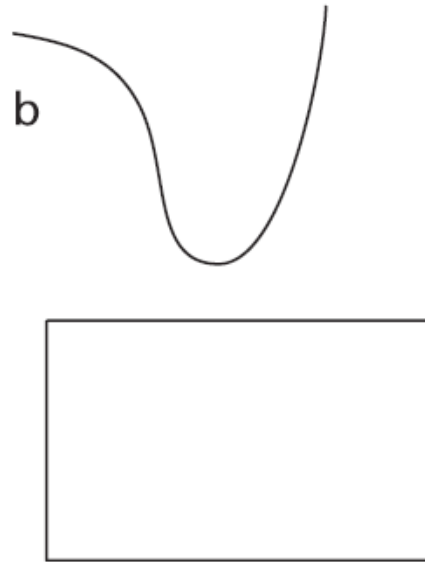
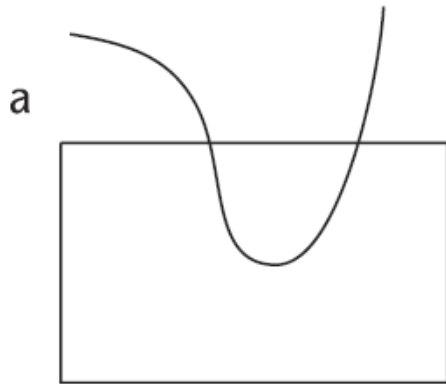
GESTALT PRAVIDLÁ: HUSTOTA

Vyššia hustota má vyššiu váhu pri formovaní vzoru

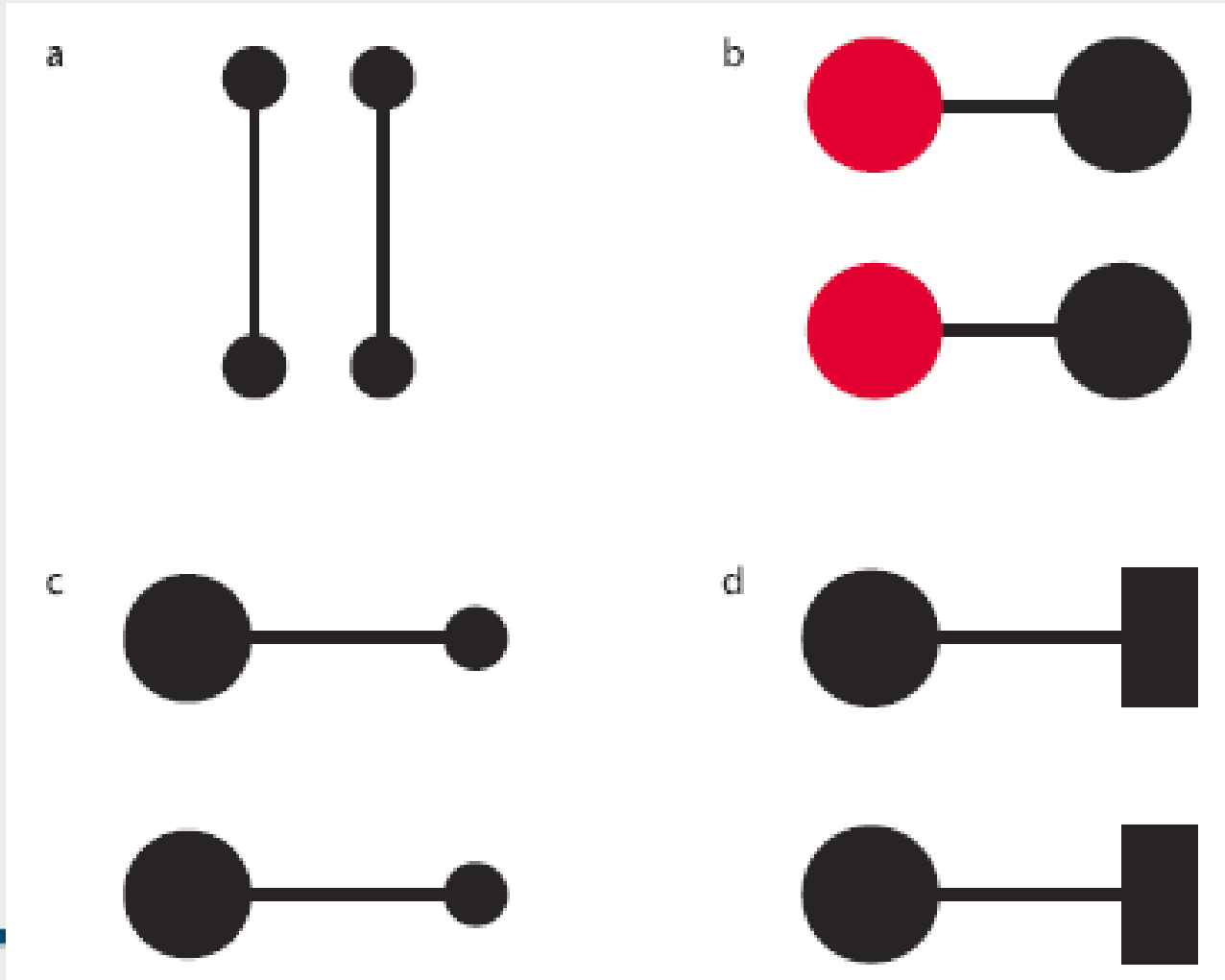
GESTALT PRAVIDLÁ: SPOJITOSŤ

Preferujeme spojité a hladké vzory.
Ostré uhly a hrany sú (zatiaľ) neprirodzené

GESTALT PRAVIDLÁ: SPOJITOSŤ

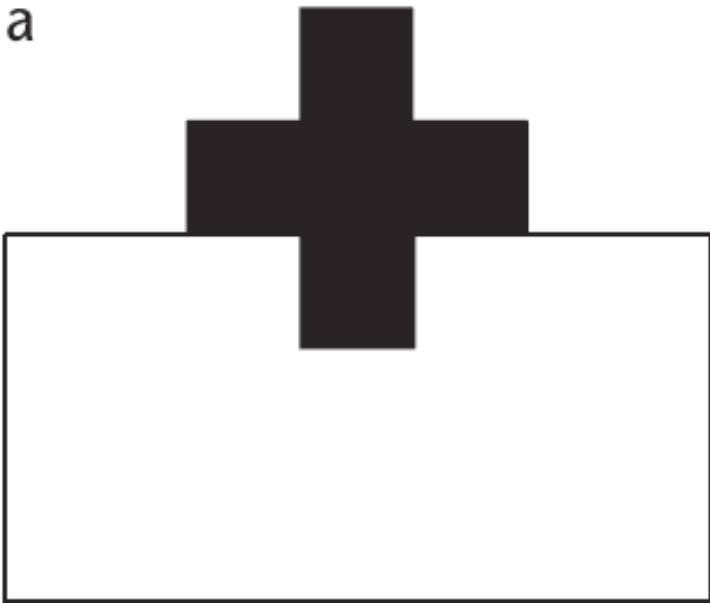
Prepojené príznaky formujú vzor

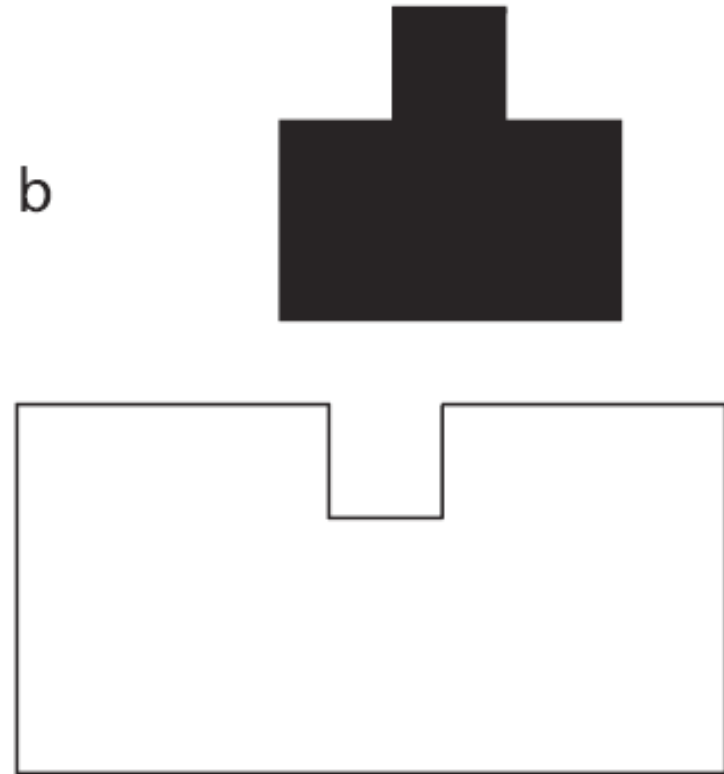
GESTALT PRAVIDLÁ: SYMETRIA

Podobne ako spojitosť, aj symetria je prirodzenejšia a tým pádom preferovaná

a

b

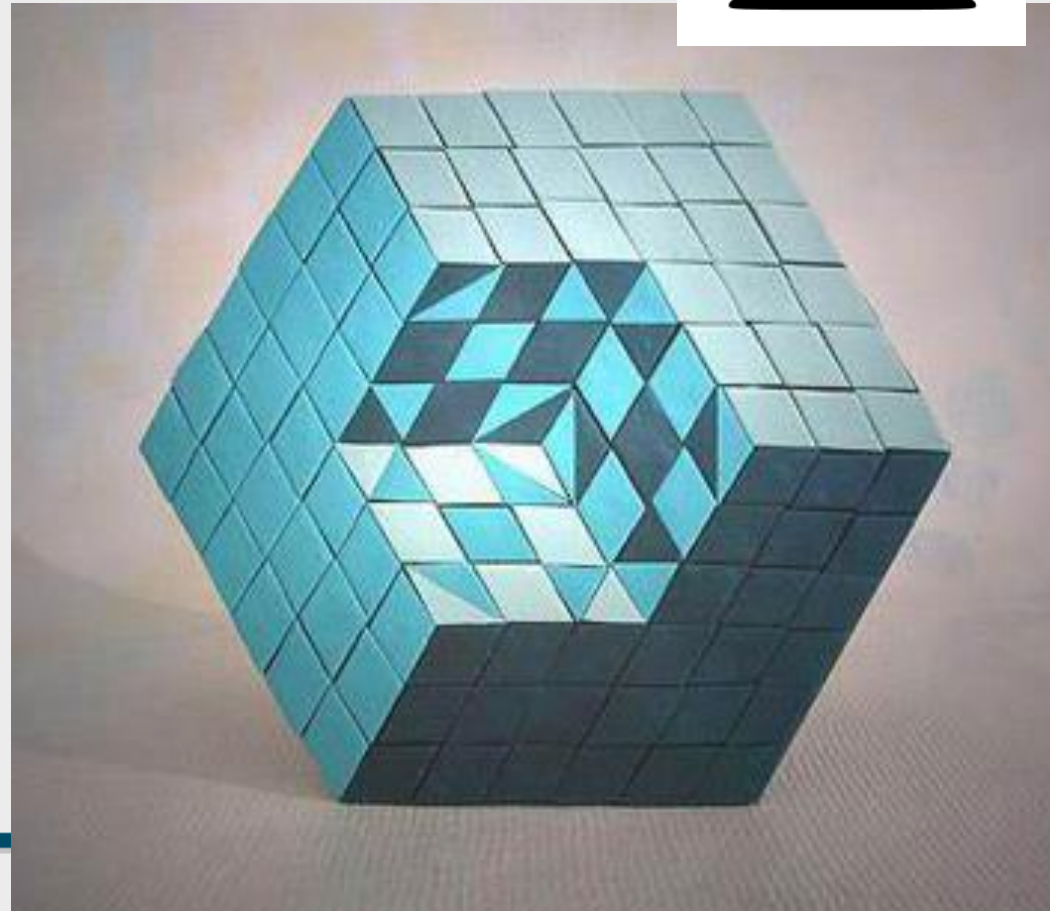
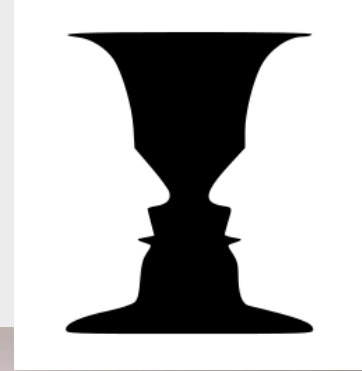
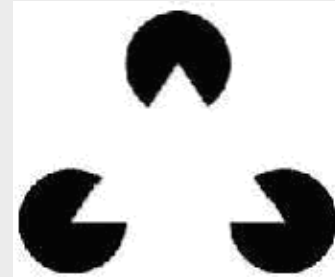
ČO SI Z TOHO ODNIEŠŤ?

DOPŔŇAME SI LÍNIE

DOMÝŠĽAME SI
TVARY A SYMETRIE

VNÍMANIE
NIE JE
JEDNOZNAČNÉ

Ak sú si príznaky
vyrovnané

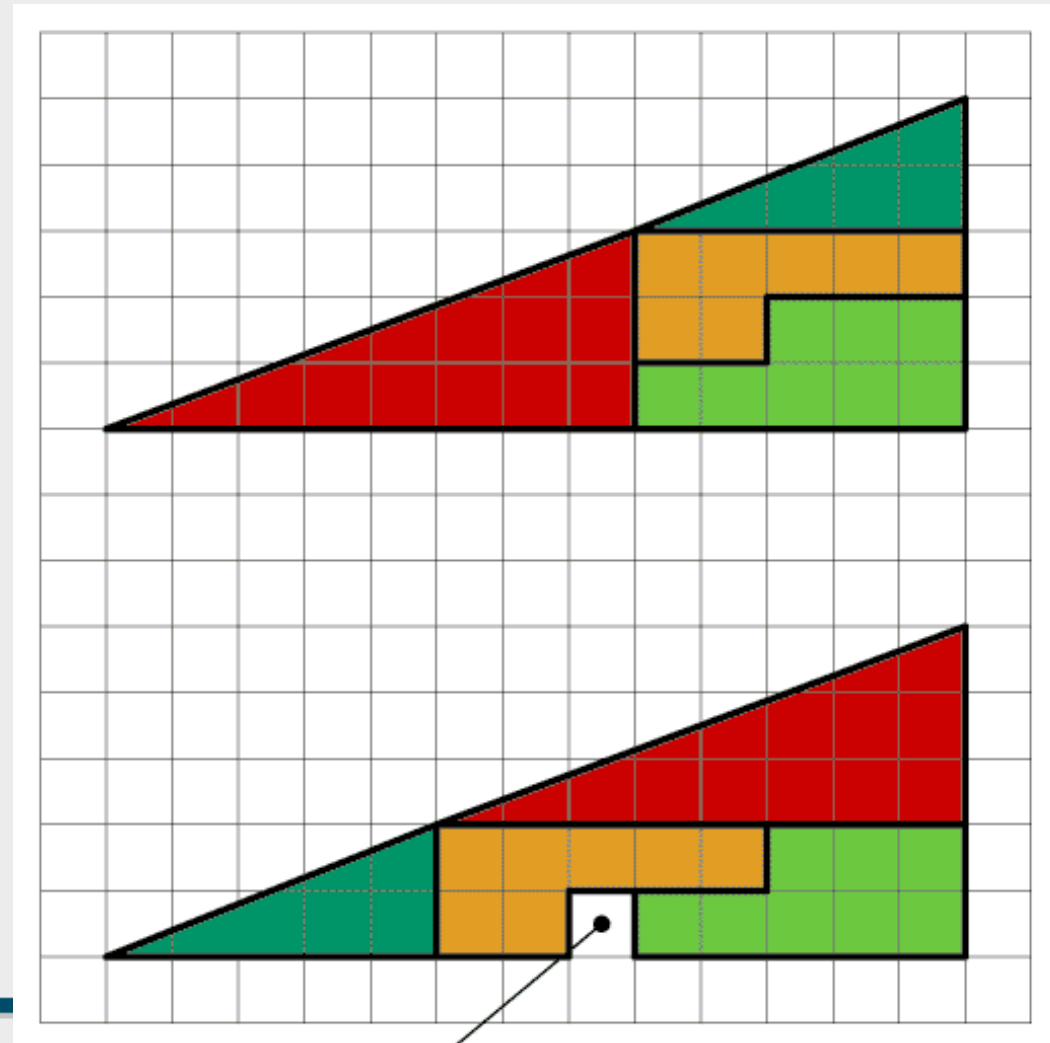
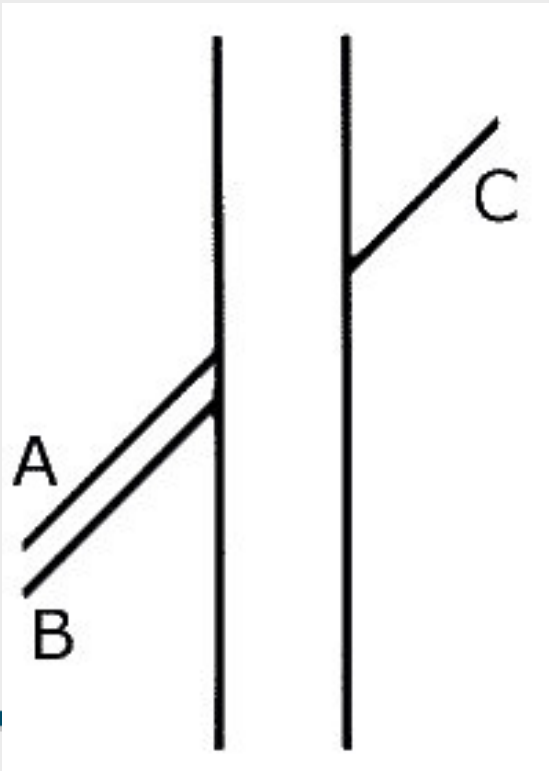

RIZIKÁ PRI VIZUALIZÁCII

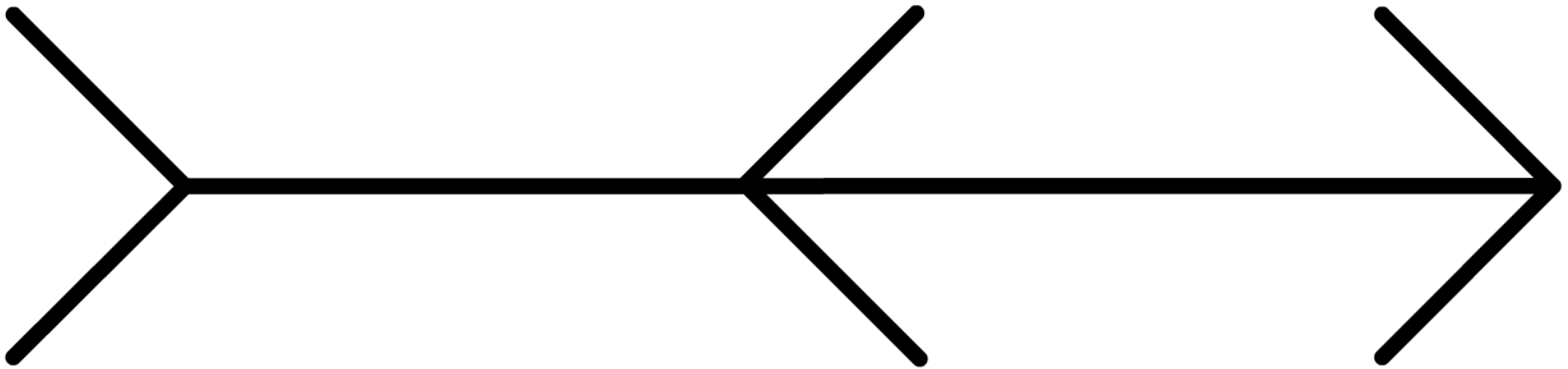
LIMITY NÁŠHO VIZUÁLNEHO VNÍMANIA

OBMEDZENÁ PRESNOSŤ

Najhoršie sú
na tom uhly

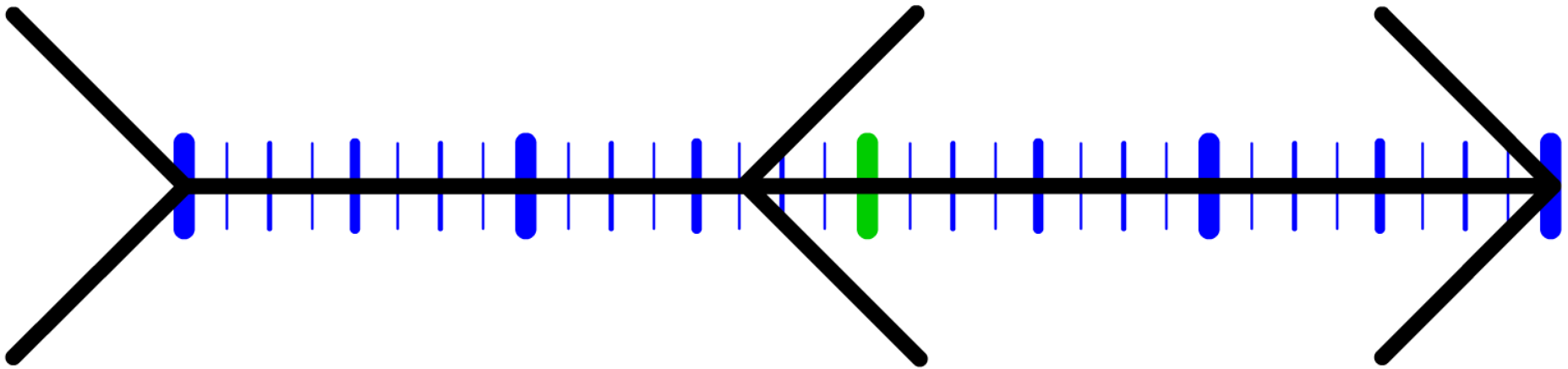
MÜLLER-LYER

Show Ruler

©2002 www.michaelbach.de

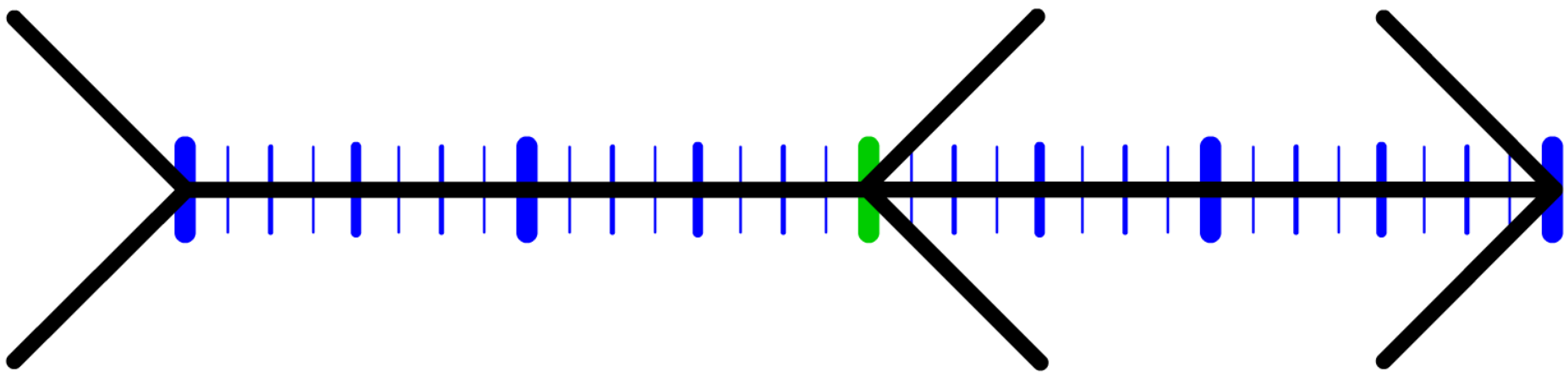
MÜLLER-LYER

Show Ruler

©2002 www.michaelbach.de

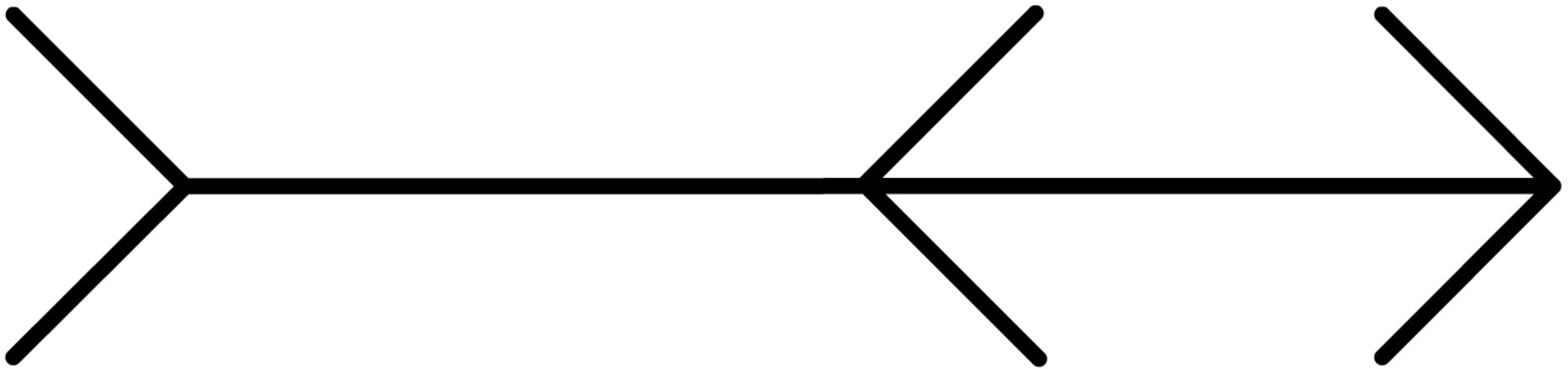
MÜLLER-LYER

Show Ruler

©2002 www.michaelbach.de

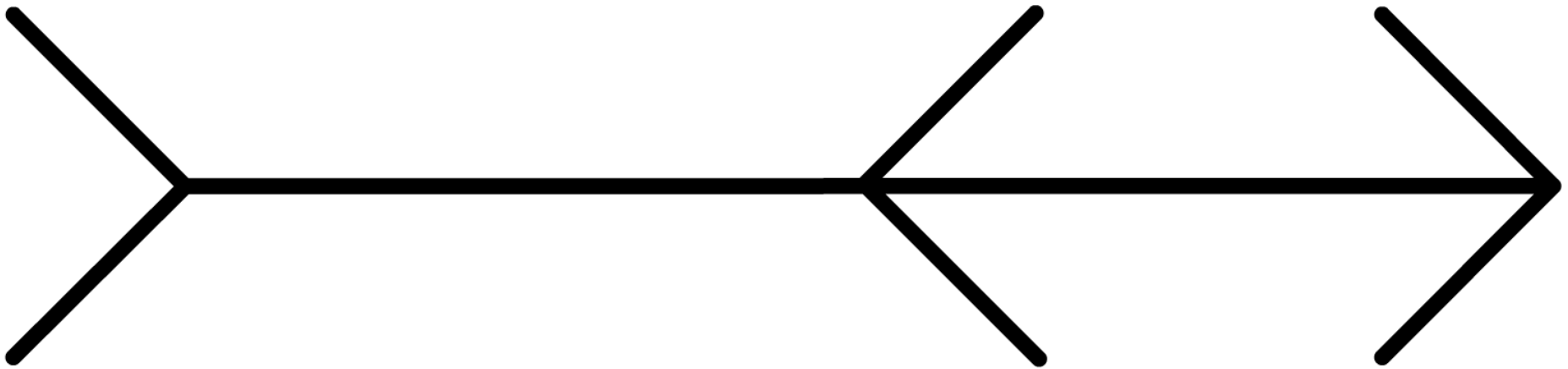
MÜLLER-LYER

Show Ruler

©2002 www.michaelbach.de

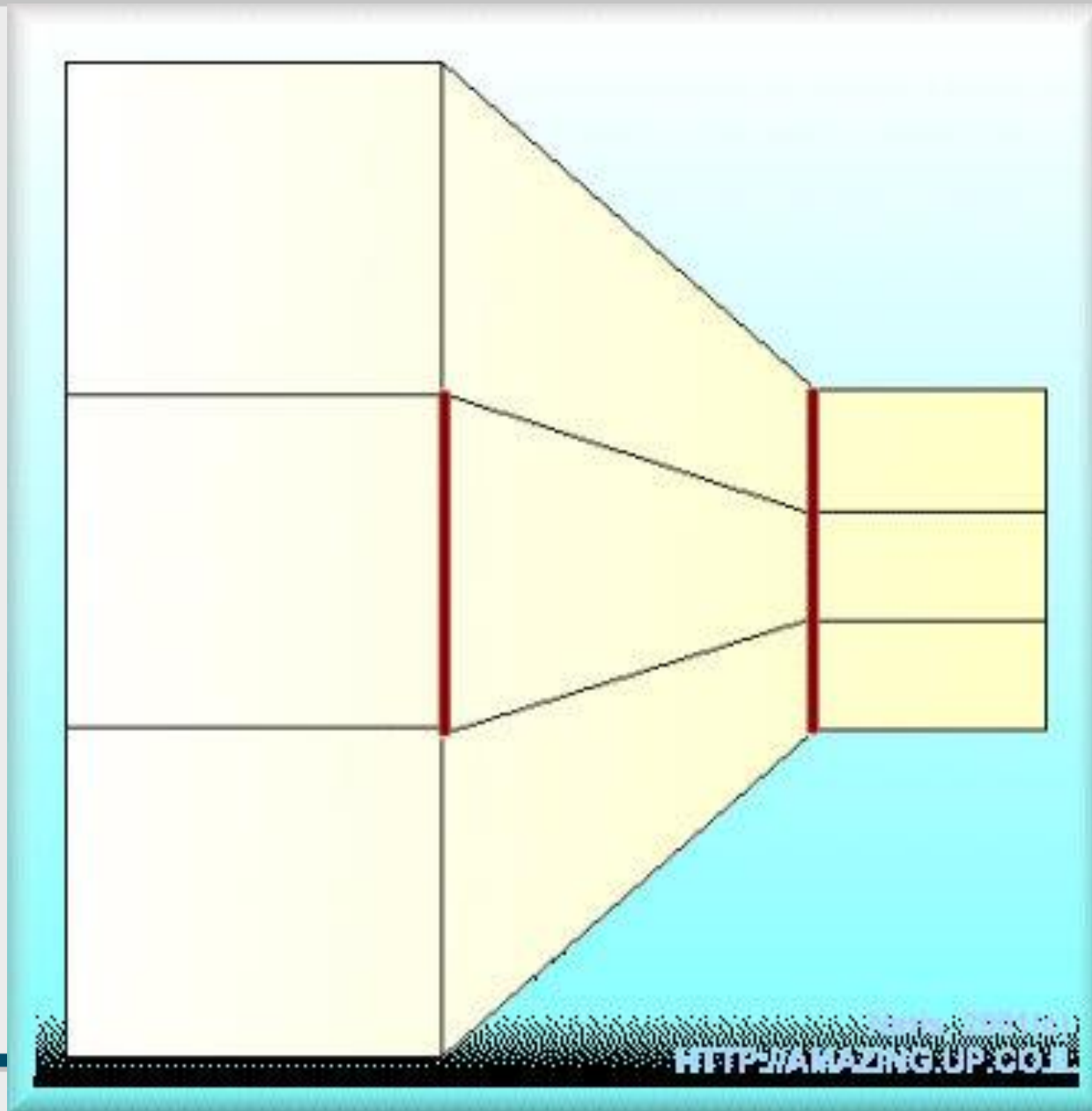
MÜLLER-LYER

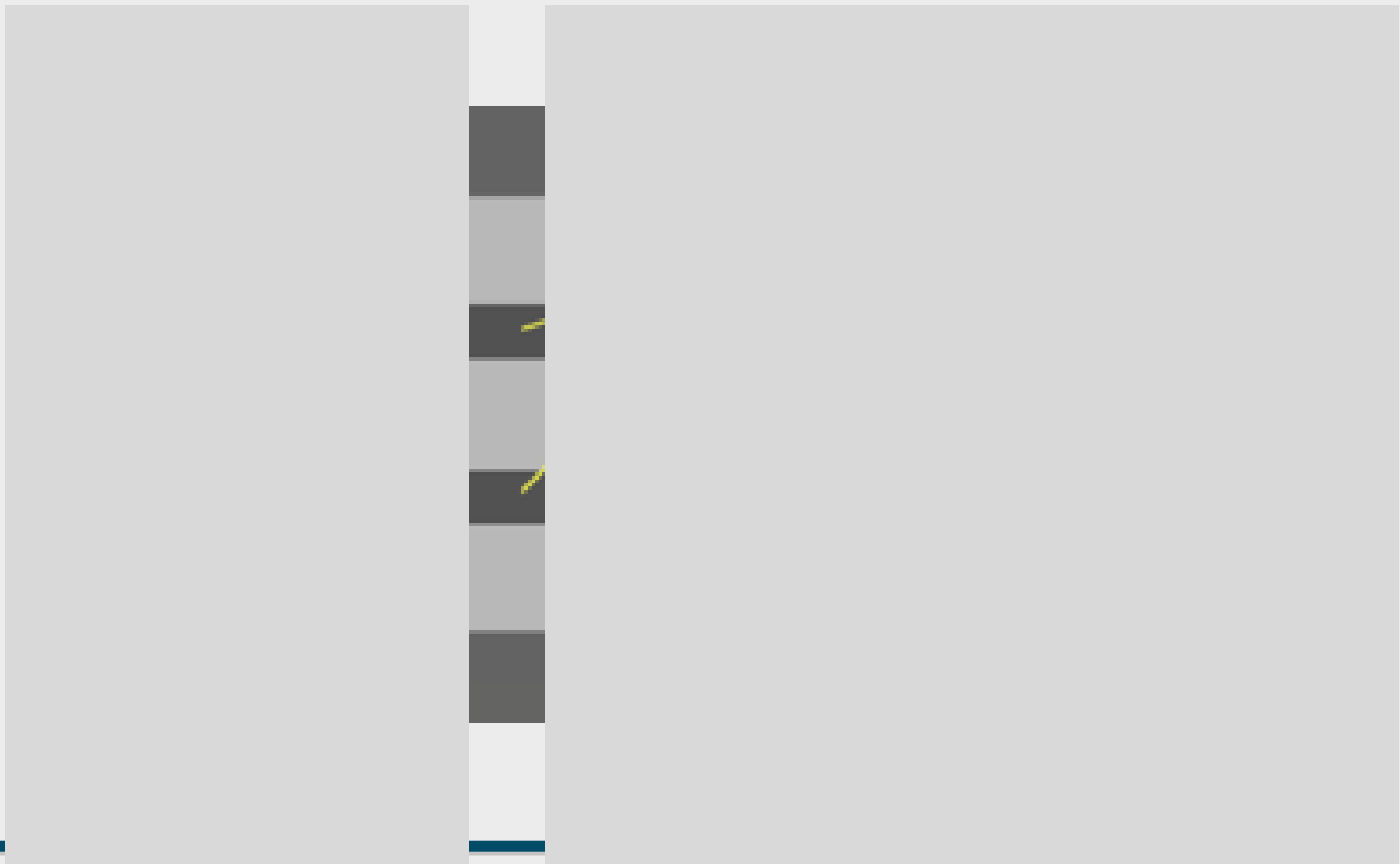
Show Ruler

©2002 www.michaelbach.de

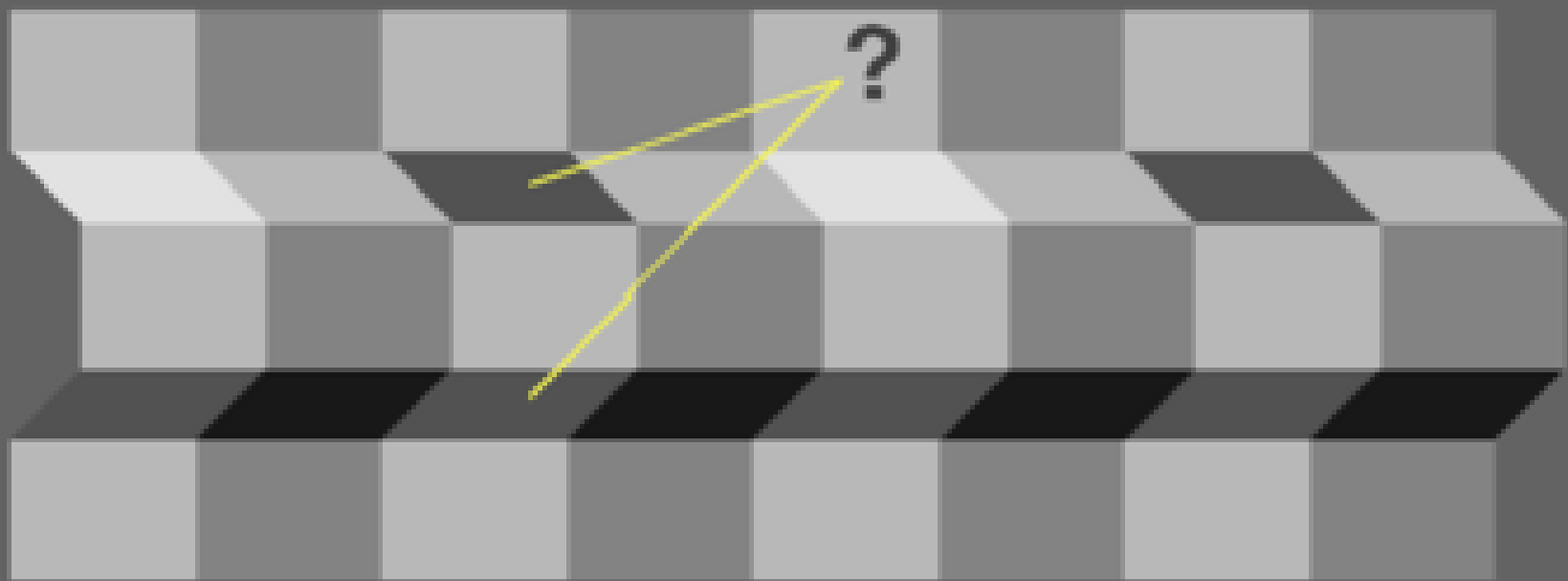
MOZOG NÁM KOMPENZUJE PERSPEKTÍVU

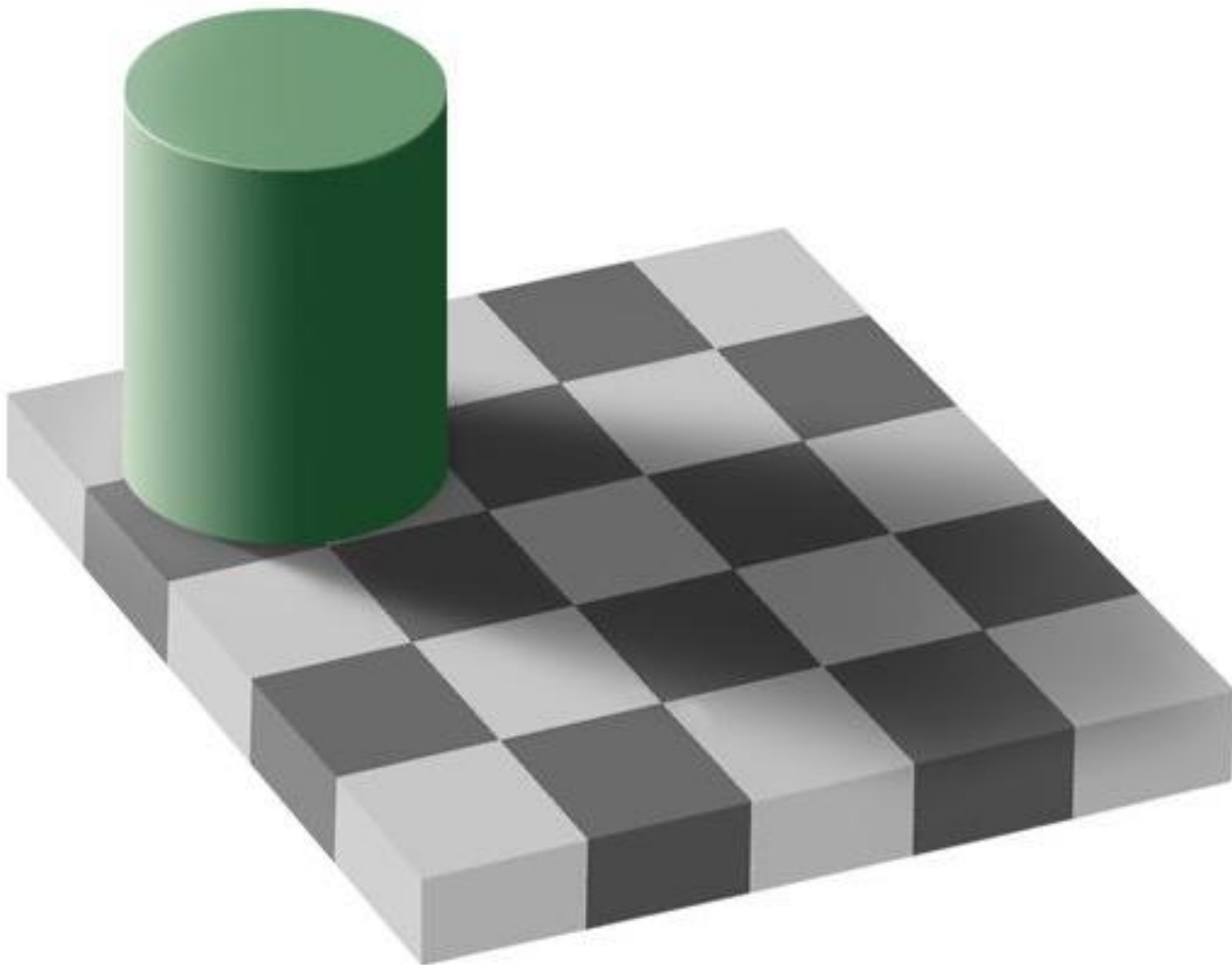
MOZOG NÁM KOMPENZUJE OSVETLENIE

MOZOG NÁM KOMPENZUJE OSVETLENIE

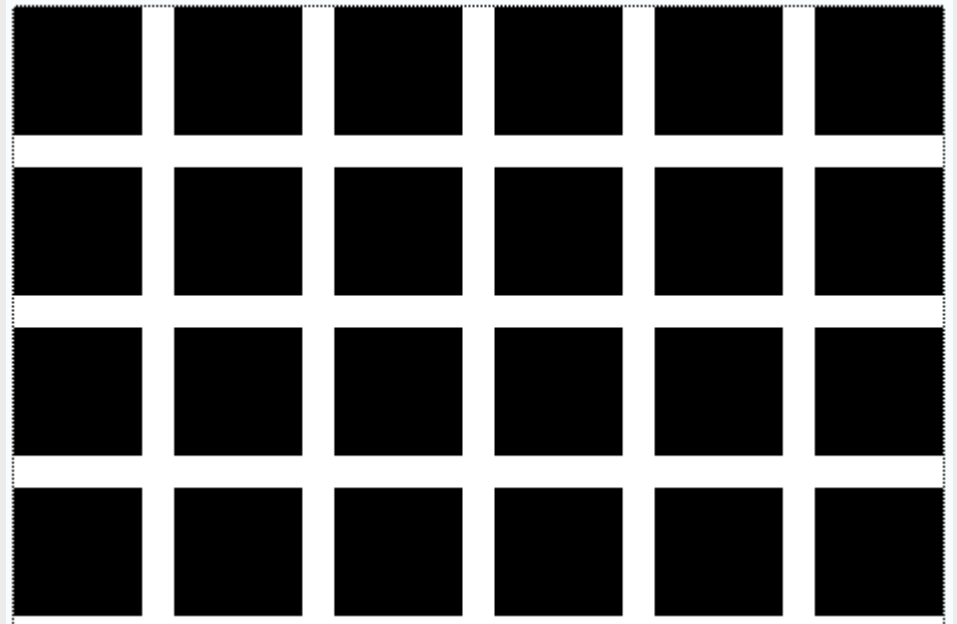
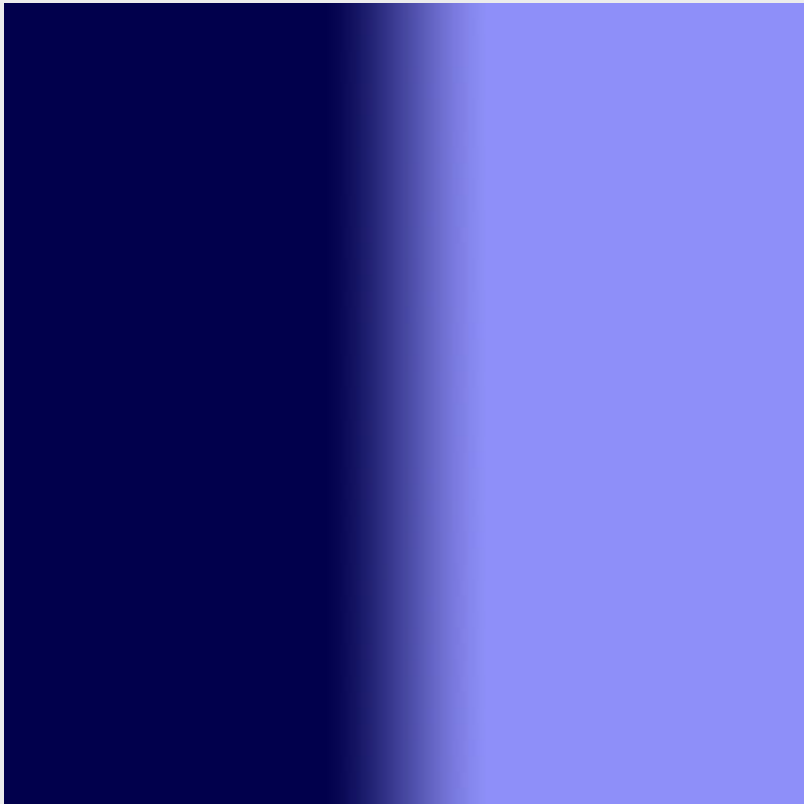

A FARBY VNÍMAME V KONTEXTE

LATERÁLNA INHIBÍCIA – BOLEŠŤ GRAFIKOV

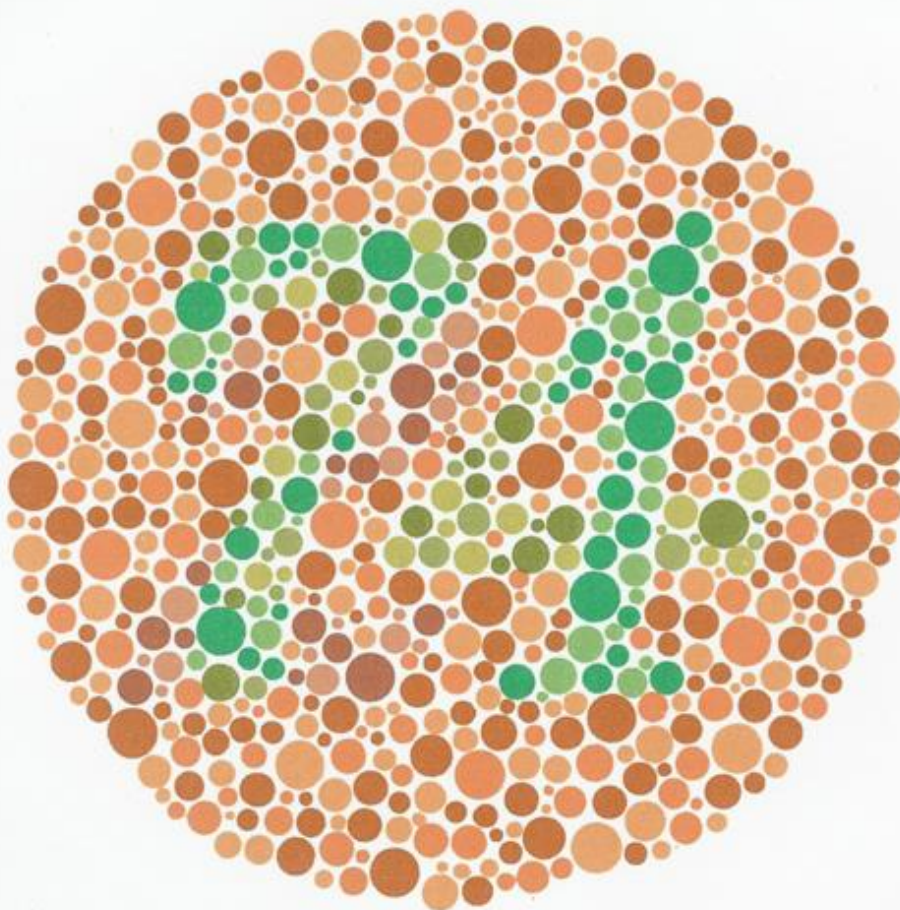
Machove pásy, Chevreulova ilúzia, Hermanova mriežka

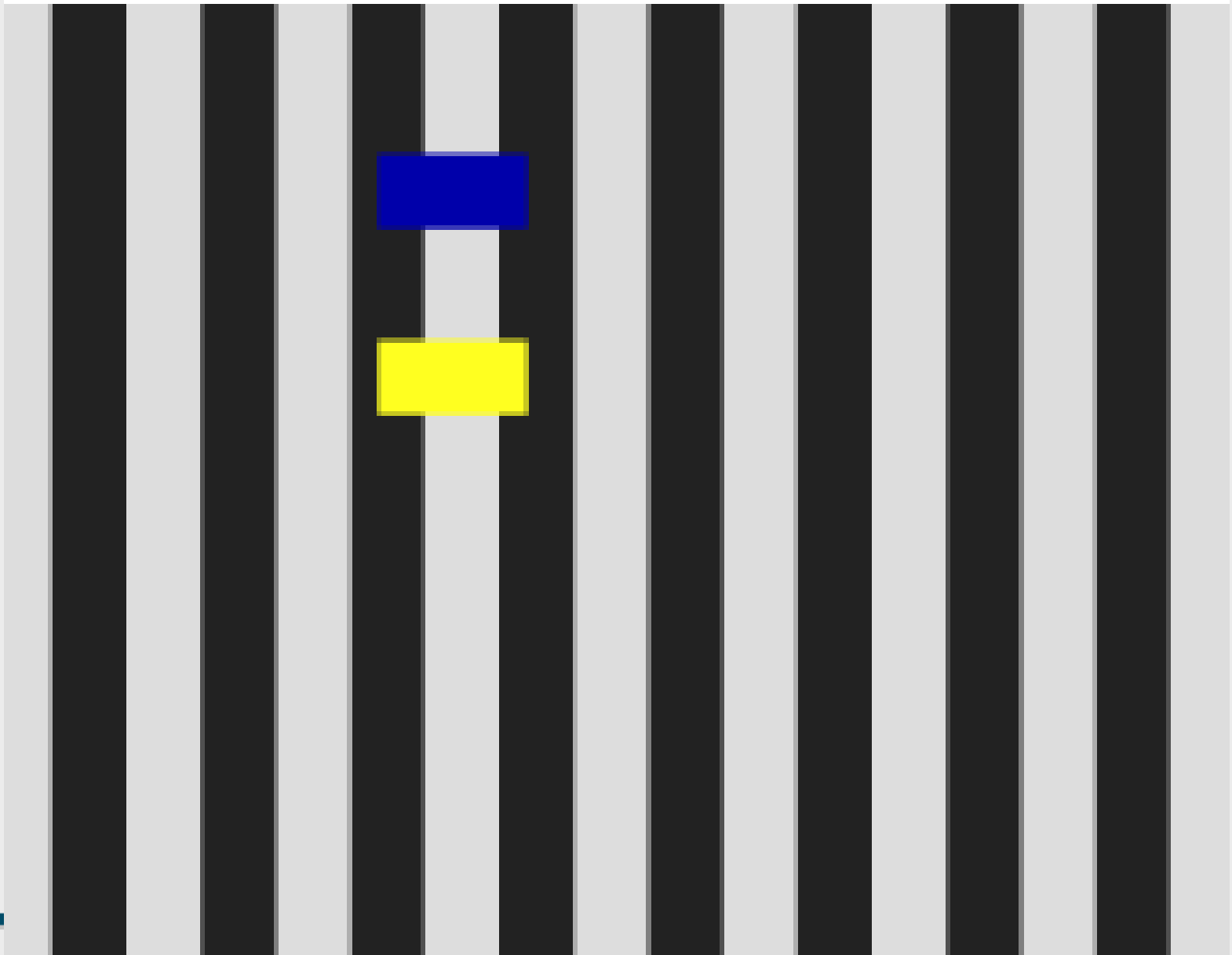
INÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S FARBAMI

FARBOSLEPOTA

KULTÚRNE
A
POLITICKÉ
KONOTÁCIE

VÝZNAM KONTRASTU / INTENZITY

RIZIKÁ PRI DYNAMICKEJ GRAFIKE

SLEPOTA VOČI ZMENÁM

SLEPOTA VOČI ZMENÁM

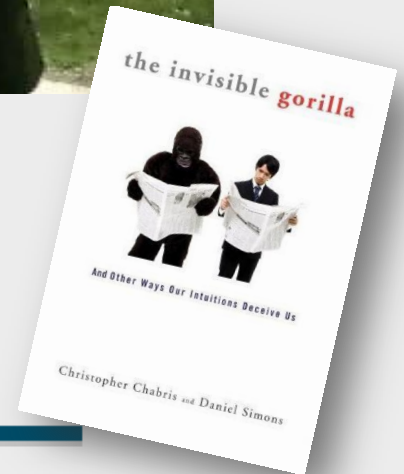

SLEPOTA VOČI ZMENÁM

AK NÁS NIEČO VYRUŠÍ
AK NÁS NIEČO ROZPTYL'UJE
AK JE ZMENA PRÍLIŠ MIERNA

PROF. DAN SIMONS
Viscog videos
The Invisible Gorilla

ČO VŠETKO VPLÝVA VIZUÁLNE VNÍMANIE?

BIOLÓGIA

Vnímanie farieb, žltá a slepá škvrna

PSYCHOLÓGIA

Priestorové a farebné kompenzácie
Slepoty na zmenu či pohyb

KULTÚRA

Naučené symboly a významy

ZOBRAZOVACIE TECHNOLOGIE
